

СИЛАБУС КУРСУ

Декоративно-прикладне мистецтво

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**

Спеціальність: **022 Дизайн**

Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Освітньо-професійна програма: **«Графічний дизайн»**

Рік навчання: **4**

семестр: **VIII**

Кількість кредитів: **3**

мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП:

Засл. майстер народної творчості, доц. **Вербіцька Ірина Орестівна.**

**Контактна
інформація:**

Iruna_motanka1973@ukr.net (0352) 47-50-50#19-222

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Декоративно-прикладне мистецтво» є важливою навчальною дисципліною для графічних дизайнерів, що сприяє формуванню усвідомлення у студентів своєї причетності до української нації та ідентичності. Ця дисципліна не лише навчає технічним навичкам і естетичним принципам, але й поглиблює розуміння культурних традицій, символіки та мистецької спадщини України.

Мета вивчення дисципліни – Ознайомлення студентів із загальними ознаками, теорією декоративно-прикладного і народного мистецтва, їх історією і сучасним станом, тенденціями розвитку, художніми особливостями й стильовими напрямками, основними традиціями, передача ідентичності через твори декоративно-прикладного мистецтва у графічному дизайні; а також розвиток креативних здібностей для створення оригінальних дизайнерських виробів, що поєднують естетику і функціональність. Прищеплення студентам навичок творчої роботи, навчання спостерігати життя, визначення у ньому національного, суттєвого, типового, гідного для відображення у мистецтві; виховання вміння послідовно працювати над твором від ескізу до його завершення; вчити виражати ідейний задум твору зображувальними засобами. Трансформація сучасного дизайну в контексті взаємодії традицій та інновацій, що виражає оновлену національну ідентичність сучасного графічного дизайну.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Декоративно-прикладне мистецтво як відображення національної ідентичності. Бісероплетіння.			
2 / 4	Тема 1. Збереження української ідентичності через декоративно-прикладне мистецтво, роль унікальності в сучасному дизайні.	Знати що таке народне мистецтво, поняття народної художньої творчості, декоративного мистецтва, види декоративно-прикладного мистецтва, історичні аспекти розвитку народного мистецтва, роль історичних традицій, спадкоємності та новаторства у народному мистецтві, вплив художньої культури зарубіжної та української загалом на характер творів декоративно-прикладного мистецтва, основні	Практична робота

		осередки розвитку народного декоративно-прикладного мистецтва, народних промислів та ремесел, особливості українського декоративно-прикладного мистецтва. як джерело натхнення для графічних дизайнерів.	
1 / 6	Тема 2. Композиційні закономірності декоративно-прикладного мистецтва. Інтеграція декоративного розпису в графічний дизайн.	Знати композиційні закономірності декоративно-прикладного мистецтва, композиційні принципи петриківського розпису, особливості використання декоративного розпису в сучасному дизайні.	Практична робота
1 / 10	Тема 3. Бісероплетіння як символ національної унікальності та культурної спадщини.	Знати історичний аспект бісероплетіння, техніки плетіння, основи виготовлення виробів з бісеру, особливості інтеграції бісероплетіння та графічного дизайну.	Практична робота
Змістовий модуль 2. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ: УНІКАЛЬНІСТЬ ВИТИНАНКИ, ПИСАНКАРСТВА ТА ВАЛЯННЯ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ			
1 / 6	Тема 4. Витинанка як вид декоративно-прикладного мистецтва. Декоративні вироби з паперу.	Знати характерні ознаки витинанки, види і техніки, особливості виготовлення витинанок, оригамі, кусудам, технологія скрапбукінгу та кардмейкінгу, особливості використання, інтеграції витинанки та графічного дизайну.	Практична робота
2 / 8	Тема 5. Писанка як один із видів найвизначніших видів народного мистецтва. Нетрадиційні писанки. Декорування предметів.	Знати регіональні особливості писанкарства, техніки виготовлення традиційних та декоративних писанок та великодніх композицій,	Практична робота

		особливості використання, інтеграції писанкарства та графічного дизайну.	
1 / 6	Тема 6. Валяння. Живопис вовною. Орнаментика і валяння.	Знати особливості валяння, види вовни, техніки вовняного живопису, мокрого та сухого валяння, особливості використання, інтеграції валяння та графічного дизайну.	Практична робота

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Андрушко Л. М. Український рушник як поліфункціональний сакральний твір народного мистецтва: функція, типологія, семантика, художні особливості. Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2010. 165 с. : іл.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво : Навч. посібник для студентів пед. ін-тів. Львів: Світ, 1992. 270 с.
3. Балбус Т.А., Рублевська Н.В., Вольська С.О., Мацишина З.А., Тарасюк І.І. Орнамент як засіб формування креативної творчої особистості. «Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023. № 10(16) 2023. С. 353-365.
4. Бісероплетіння: технологія бісер. ткацтва / упоряд. О. Колонькова. К.: Шк. світ, 2012. 50 с.
5. Бондаренко, Т. Естетика графічного дизайну та її вплив на мистецтво. Одеса: Видавництво "Друкар", 2020.
6. Варивончик А. В. Традиційна народна вишивка як складова українського одягу (XX ст.): навч. посіб. для студентів ВНЗ Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т мистецтв. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 107 с.
7. Верхова М. О. Великодня писанка: наук.-худож. нарис для дітей / пер. фр.: Г. Хоткевич ; пер. англ. Л. Яблочнікова. Вінниця: Балюк І. Б., 2012. 39 с.
8. Гарькава Т. А. Петриківський декоративний розпис: підручник. Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпро: Ліра, 2017. 218 с.

9. Гулей О. В. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 151 с.
10. Гуцульська вишивка: з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського / Д. Пожоджук та ін. ; заг. ред. Олена Никорак ; фото: Ю. Білак. К.: Родовід, 2010. 199 с.
11. Датченко. У променях символів: витинанка і писанка: виставка творів Юлії Датченко: кат. вист., 4-22 квіт. 2018 р. Дніпро: Герда, 2018. XXXII, 4 с.
12. Джерела. Петриківський розпис: каталог творів народних майстринь: з приват. колекцій В. Падуна та А. Пікуша / Департамент культури Дніпропетр. облдержадмін. та ін.; упоряд.: А. Пікуш. 2-ге вид., випр. й допов. Дніпропетровськ: б. в., 2015. 56 с.
13. Іванова, Л. С. Композиція у декоративному мистецтві. Дивосвіт писанки [Текст] : [урок образотворчого мистецтва] : 7-й клас / Л. С. Іванова // Мистецтво в школі. Музика. Образотворче мистецтво. Художня культура. – 2020. – № 2. – С. 2–4.
14. Кара-Васильєва Т. В. Декоративне мистецтво України ХХ століття: У пошуках «великого стилю» / голов. ред. В. Куценко. К. : Либідь, 2005. 275, с.
15. Кравець, І. Сучасні тенденції в графічному дизайні та декоративно-прикладному мистецтві. Київ: Видавництво "Академія", 2021.
16. Лукашевич Т. С. Гобелен. Батик : [альбом / упоряд., фот. О. Харват]. Київ : АДЕФ-Україна, 2016. 83 с. : іл.
17. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навч. посіб. К. : Слово, 2010. 169. : іл.
18. Майклер Ф. Чудовий бісер: об'ємні фігурки, брелоки, прикраси: [техніки, схеми, інструкції]. Франциска Майклер, Торстен Беккер, Сабіна Кох ; [пер. з нім.: М. Гребенюк, Б. Резниченко ; голов. ред. С. С. Скляр]. Х. : Клуб сімейного дозвілля, 2012. 94 с.
19. Малиніна А. О., Малиніна А. О., Гриднєва І. О., Великодній сувенір. Українська народна писанка : Навч.-метод. посіб. Х. : Скорпіон, 2005. 29с.
20. Манько В. Українська народна писанка. Львів: Монастир Монахів Студит. Уставу Вид. від. «Свічадо», 2001. 46 с.
21. Манько В.. Українська народна писанка. 2-е вид., допов. Львів : Свічадо, 2005. 41 с.
22. Михалевич Ірина. Українська народна писанка : [традиції поза часом] / Ірина Михалевич. Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2019. 64с.
23. Петриківський розпис: джерела / авт.-упоряд. О. Шестакова. Київ:

- Мистецтво, 2017. 79 с.
24. Писанка: традиції та модерний дискурс / упоряд. Р. Загайська; ред. В. Дудко. Львів: Априорі, 2009. 163 с.
 25. Полтавська писанка / упоряд. В. Асадчева. Полтава: Оріяна, 2008. 62 с.
 26. Рублевська Н.В., Вольська С.О. Колекція художньої кераміки професійних майстрів у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї. Науковий огляд. 2021. Т.3, №75. С. 68-78.
 27. Серета Л. Школа ремесел. Валяння. Київ: Шк. світ, 2013. 68 с.
 28. Танадайчук С. Декоративне мистецтво: розпис, пластика, витинанки, писанки. Київ: Соборна Україна, 1998. 47 с.
 29. Тлумачний словник-довідник понять і термінів з декоративно-прикладного мистецтва (батик): для вивч. курсу з дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво" з практикумом у навч. майстернях для студ. IV курсу в галузі знань 0202 за напрямом підготовки 6.020205] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; [уклад. Т. К. Касьян]. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2013. 76 с.
 30. Тимченко М. К. Марфа Тимченко = Marfa Tymchenko : Малярство. Розпис. Фарфор: Альбом-каталог / Нац. спілка майстрів нар. мистец. України та ін.; /Упоряд.: Є.Шевченко; Пер. англ. І.Пошивайло ; Вступ. ст.: Є.Шевченко, В.Щербак. К. : Нар. джерела, 2007. 151 с.
 31. Українська витинанка: метод. вказівки до вивч. курсу "Українська витинанка" з дисципліни "Декоративно-прикладне мистецтво" з практикумом у навчально-виробничих майстернях для студентів IV курсу напрямку 0202 – Мистецтво, спеціальності 7020208 – Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво" / М-во освіти і науки України, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; [Фізер І. В., Співак В. М.]. Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2007. 48 с.
 32. Українська вишивка: Північно-Західне Причорномор'я / упоряд. Л. С. Дем'янишина ; авт. текстів: О. Шевчук та ін. Одеса : ТЕС, 2018. 509 с.
 33. Цибань І. О. Фелтінг: усі прийоми сухого валяння. Харків: Аргумент принт, 2014. 63 с.
 34. Чегусова З. А. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: альбом-каталог. Київ: Атлант ЮЕМСі, 2002. 507 с.
 35. Шевченко М. Синергія графічного дизайну та декоративно-прикладного мистецтва*. Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2020.
 36. Школа ремесел: бісероплетіння, м'яка іграшка, мереживоплетіння коклюшками, петриківський розпис / упоряд. О. Колонкова. К.: Шк. світ, 2008. 110с.
 37. Янішевська Наталія Степанівна. Геометричний орнамент в образно-

пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. (культурологічний аспект) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ, 2017. 16с.

Додаткова

1. Donna McKean-Smith. A Beginner's Guide to Kumihimo: 12 Beautiful Braided Jewellery Projects to Get You Started. Search Press Ltd, 2018.
2. Catherine Arnfield. Felted Animal Knits: 20 Keep-Forever Friends to Knit, Felt and Love. Search Press Ltd, 2020.
3. Rev. Wendy Ellsworth. Beading—The Creative Spirit: Finding Your Sacred Center through the Art of Beadwork. Jewish Lights Publishing, 2009.
4. Roz Dace, Judy Balchin. Needle Felting Christmas: Fun Step-by-Step Holiday Projects. Search Press Ltd, 2024.
5. First Time Jewelry Making: The Absolute Beginner's Guide--Learn By Doing * Step-by-Step Basics + Projects. Quarto, 2019.
6. Meggs P.B., Purvis A.W. History of Graphic Design. Wiley, 2016
7. Rublevska N.V. Preservation and development of the museum affairs in Ternopil. Paradigm of knowledge 1(44), TK Megalon LLC, Frankfurt, 2021. #1 (44). P. 31-45.
8. Yuding Xie, Nataliia Rublevska, Maria Markovych, Zoia Matsyshyna, Svitlana Volsлф, Iryna Tiutiunnyk. The forms and methods of art disciplines teaching under the conditions of distance learning. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH. Volume 11, Issue 2, Special Issue XXIV., 2021. Indexed: 2022-02-06. P.6-10.

Інтернет-ресурси

1. Декоративно-ужиткове мистецтво
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE>
2. Декоративно-прикладне мистецтво та його місце в системі образотворчих мистецтв. <http://arshistorian.blogspot.com/2018/01/blog-post.html>
3. Відмінність між орнаментальністю та декоративністю.
https://pidruchniki.com/15100827/kulturologiya/vidminnist_mizh_ornamentalnisty_dekorativnisty
4. Народне мистецтво.
https://pidruchniki.com/12590605/kulturologiya/narodne_mistetstvo

5. Народна творчість як основа світової художньої культури
<https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10384/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (12 занять, 3 теми – 6 оцінок). 2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання творчого завдання		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (12 занять, 3 теми – 6 оцінок). 2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання завдання «Творча робота»	Творча робота «Етно-дпм» та концепція застосування в графічному дизайні.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-16
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Взірці робіт, репродукції	